

אתגר
בשבע 1001 | א' בתמוז תשפ"ב, 30.06.22

איך הפכה עורכת
הפנטזים סוזי
דים לגורם משפיע
על ח"כים?
★ יוסף ארנפלד,
עניין אישי

משלושה יוצא אחד

עכרה לקס על
מסיבת הסיום
שעדיין לא נחגגה

שלושת חברי 'הפרויקט של רביבו' סוחכים יהודים בארץ ובעולם במחרוזות שירים
בטעם מסורתי וישראלי במטרה לאחד בין חלקי העם ולהרבות אהבת ישראל

★ אבנר שאקי ★

ידידיה מאיר
yedidyameir@gmail.com

מילים מסוגלות להרוג

קשה לי לכתוב על הנושא הרגיש הזה, אבל אולי דווקא בגלל זה אני חייב לכתוב

האדומים. את הטוקבקים הכואבים. ומבין שזה בסדר. החברה תבין אותו. תחבק אותו. אפילו תהפוך אותו למישהו רגיש, מעל לממוצע, ש"פשוט לא היה יכול לשאת עוד את סבל העולם הזה".

4 אני באמת לא יודע ולא מתיימר לתת סימנים בסוגי המתמודדים, אבל הדעת נותנת שאם כל כך צריך להזיזו במי שסובל מדיכאון לסוגיו, אז מה עם מישהו שגם כועס על הוריו, או על חבריו, או על מפקדיו, או על הבוס שלו, או על אגף השיקום של משרד הביטחון, ורוצה לזעזע אותם? הוא ממש פצצה מתקתקת. והוא קורא אתכם עכשיו ומבין מה אתם הולכים לכתוב אחרי מותו. הוא רואה איך יזכה לתמיכה שמבחינתו אין לו שום דרך להשיג אם יבחר בחיים. במותו יצווה לנו את ייסורי המצפון.

ומה עם צעירים מבולבלים שהחיים שלהם לא משהו, והם מחפשים את הדרך להטביע איזשהו חותם? לא לחיות סתם את החיים, אלא לתת משמעות לקיום שלהם. זה מה שבעצם כולנו רוצים, אבל הם עם נטיות אובדניות, אפילו קלות, והמחשבה הזאת עולה ויורדת מעת לעת, והנה פתאום הם רואים שזאת אולי הדרך הכי קלה - קשה לכתוב את זה, אבל ככה זה נראה להם - להיות מונצח לעד כמישהו מיוחד?

5 מצאתי את עצמי בחודשים האחרונים ממש מנסה למחוק פוסטים. פניתי באופן פרטי לאנשים שאני בקושי מכיר, אבל נחשפתי ברשת לטקסטים מרגשים ואמפתיים במיוחד שהם כתבו. האמת? עשיתי את זה קצת בחשש. פחדתי שהכותב יזעם על חוסר הרגישות שלי. הוא איבד לפני רגע חבר יקר, הוא כותב את נשמתו, המון אנשים עושים נותנים לו תמיכה, ואני בא עם איזו ביקורת? אבל הופתעתי. ברוב המקרים התשובה הייתה: וואלה. לא חשבת על הנקודה הזאת. טוב, אמחק.

אז עם כל הכאב וההלם, והרצון לפרוק, ולשתף, תחשבו שנייה רגע לפני שאתם סופדים. במשך דורות הנוהג ביהדות היה שמתאבדים נקברים מחוץ לגדר. בשנים האחרונות פוסקים כשיטה המקילה שסוברת שאפשר איכשהו לקבור אותו בבית הקברות. אבל גם אם קוברים מתאבדים בתוך בית הקברות, בואו ננהג באחריות ונשאיר אותם, עם כל הכאב, מחוץ לפיד של הפייסבוק.

6 ולסיום, הנה מישהי שדווקא כן עוסקת בנושא. ורד מזומן אביעד היא מנהלת קואליציית הארגונים הדתיים לקידום בריאות הנפש, וזה מה שהיא כתבה בעקבות הגל האחרון: "אני קוראת את הדברים היפים שכותבים בפיד על אדם יקר שנטל את נפשו בכפו - ומתה מפחד. אני מתה מפחד שיש איזו לגיטימציה שאנו נותנים למעשה. אני קוראת טקסטים כל כך יפים ומכילים, אבל חסר לי בפיד משהו אחד שחשוב לומר אותו. אני מתה מפחד שצעירים יקראו את הדברים וירגישו שהסבל מצדיק או מתיר את המעשה. ואני, למודת סבל אני. ועברתי דבר או שניים. ולפעמים עברה לי המחשבה הזו של טוב לי מותי מחיי. אבל הידיעה שזה מעשה שלא עושים, הידיעה שהייתה לי שיקברו אותי חלילה מחוץ לגדר, המחשבה על הבושה הגדולה, מעבר למחשבה הכי פשוטה על צער המשפחה.

וחשוב לי להניח פה את המילים האלה. הדברים ידועים ופשוטים, ועדיין: להתאבד זה מעשה קשה שאין ממנו חזרה. והמצוקה גדולה ודאי. והסבל רב. יודעת. אבל אסור לאדם להרוג את עצמו. מכל היבט וזווית.

לאחרונה אני בקשר עם משפחות שמת להן הילד על ידי עצמו. ואין נחמה. אין. אם אתם בתהום, נושיט לכם יד, נרד אליכם בחבלים, נשהה אתכם בצער שלכם, ננסה ביחד לטפס איתכם החוצה. בטוח נחליק פעם או שתיים, אבל נעשה את זה ביחד. אל תרימו ידיים, יקרים. אתם אף פעם לא לבד".

קו הסיוע של ער"ן, 24 שעות ביממה: 1201 ●

צילום סלולרי: דוד שדה. איור: אברהם אשרי

בשנה האחרונה המקובל הרב דב קוק מרבה לחלק לאנשים שבאים אליו עם התמודדויות וקשיים, תמונות של דודו הגדול, הרב אברהם יצחק הכהן קוק. בשבוע שעבר הוא הגיע לניחום אבלים אצל משפחה בעירו טבריה, שאיבדה את האם אחרי מחלה ארוכה, זמן קצר אחרי אסון נוסף במשפחה, והשאיר בבית האבלים קנבס עם איור של הרב, עליו הוסיף בכתב ידו: "על ידי פני הרב אפשר לרפא הכול".

מצאתי את עצמי בחודשים האחרונים ממש מנסה למחוק פוסטים. פניתי באופן פרטי לאנשים שאני בקושי מכיר, אבל נחשפתי ברשת לטקסטים מרגשים ואמפתיים במיוחד שהם כתבו. האמת? עשיתי את זה קצת בחשש. פחדתי שהכותב יזעם על חוסר הרגישות שלי

החסר. נעשה תיקון. אבל אם הם יחשבו עוד רגע אחד, הם יבינו שלא לחבר שלהם הם כותבים, אלא למתמודד הבא שברגעים אלה אולי עוברת בו המחשבה: כדאי לי לעשות את הצעד הנורא? הרי זה אסור. הרי זאת בושה. איך יסתכלו עליי אחרי מותי? מה יגידו? נכון, לא בכל מצב נפשי אדם בכלל מסוגל לקיים את הדיון הזה עם עצמו. הרי זאת מחלה קשה. תהומות שלא נבין לעולם. אבל יש גם את מי שנמצא על הרצף. ואז הוא קורא את הפוסט על ההוא או ההיא שעשו את מה שעשו. ורואה את הלייקים. את הלבבות

1 אל תנסו לזהות על מי בדיוק אני כותב כאן. אני בעצמי לא יודע על מי בדיוק אני כותב כאן. וזה מה שגורם לי לכתוב. זה מה שמכריח אותי לכתוב.

בתקופה האחרונה זה קרה לי שוב ושוב. אמרו לי: "שמעת על ההוא, מהמשפחה הנפלאה הזאת, שהתאבד? נורא. נורא. בלתי נתפס שדווקא להם זה קרה", ואני באמת ובתמים לא ידעתי על איזה מקרה מזעזע מדברים. על הסיפור של השבוע, של לפני שבועיים, או של לפני חודש? ואז התברר, למרבה הזוועה, שאף אחת מהתשובות אינה נכונה. הם מדברים איתי על המקרה של היום בבוקר. כל כך הרבה גברים, נשים, חיילים ובני נוער שלחו בתקופה האחרונה יד בנפשם. מדויק יותר: הרגו את עצמם.

המקלדת שלי כמעט מומשיכה אוטומטית את המשפט הבא: "תראו, אני כמובן לא שופט אף אחד..." אבל לא. לא אכתוב את המשפט הזה. אסור לכתוב אותו. כי מה נהיה פה? מרוב שאנחנו לא שופטים אף אחד, אנחנו לא שופטים בכלל. כלומר, אנחנו כבר לא מבחינים בין טוב לרע, בין מותר לאסור באיסור חמור, בין חיים למוות. אנחנו מכילים הכול. מעניקים חיבוק והבנה, בלי שמץ הסתייגות. ויותר מזה: אנחנו כותבים הספדים רגישים ומרגשים בפייסבוק על המתאבד וכמה היה מוצלח ומדהים, ומיוחד כזה, אז מי אנחנו שנשפוט. איפה ישנם עוד אנשים כמו האיש ההוא, אשר לא היה יכול לשאת עוד את החיים.

2 קשה לי לכתוב על הנושא הכל כך רגיש הזה. קודם כול, כי מה אני מבין בנפש האדם ובתחלואיה? אולי גם אכתוב טור על טיפול במחלות גוף? הדבר השני שעוצר אותי מלכתוב, ממש תוקע לי כל מילה, הוא המחשבה על המשפחות. הן כבר איבדו את היקר להן מכול, בנסיבות כל כך נוראיות, אז מדוע לא יזכו לפחות למעט נחמה, קצת כבוד, עם ההספדים המרגשים שכל החברים והמכרים כותבים על הבן או הבת שלהן?

אבל שוב: זה מה שגורם לי לכתוב. זה מה שמכריח אותי לכתוב. הלב עם המשפחות ועם מה שהן עוברות, אבל הראש - עם המשפחות הבאות בתור, חלילה. שרק לא יעברו את זה. ואפשר לצמצם מאוד את התופעה. אפשר להציל חיים. הרי כל הגורמים המקצועיים שעוסקים בתחום מאוחדים בדעה שעיסוק בהתאבדויות מביא התאבדויות נוספות. עד לפני כמה שנים אפילו התקשורת, הידועה בחוסר האחריות שלה ובכך שתעשה הכול כדי להביא סיפור מעורר סנסציה ורייטינג, נמנעה מלעסוק בהתאבדויות, מתוך אחריות לא לגרום לעוד מקרים כאלה. עד היום כשחייל שולח יד בנפשו, הנושא לא מסוקר. גם בחברה האזרחית, לא רק הצבאית, התאבדויות אינן מסוקרות בתקשורת כמעט בכלל. ההמלצה המקצועית של המועצה הלאומית למניעת אובדנות היא למעט בסיקור ובחשיפה של התאבדויות, בפרט של אנשים מוכרים. לא לפרסם תמונה של המת, לא להכביר בפרטים, ולהתייעץ עם אנשי מקצוע לפני עיסוק תקשורתי בנושא. אבל בתקשורת החדשה, ברשתות? שם אין עורך, אין אנשי מקצוע ואין כלום.

(ובהמשך להמלצה של המועצה הלאומית למניעת אובדנות: לפני פרסום הטור הזה התייעצתי עם אנשי מקצוע. שלחתי אותו לפסיכיאטר ד"ר מיכאל אבולעפיה והפסיכולוגית ד"ר מיירי כהן-אבנרי. שניהם שותפים לתחושה שלי, וגם מבקשים, במקום לפרסם סיפורי צדיקים על מתאבדים, לפרסם את העובדה שיש מוצא. שאפשר לטפל).

3 ליבי עם הכאב וההלם לא רק של המשפחות, אלא גם של אותם כותבים ברשת. הם איבדו ברגע אחד חבר או חברה יקרים. הם חשים מן הסתם ייסורי מצפון על כך שיכלו למנוע את המעשה. אולי עוד שיחה אחת, עוד עידוד אחד, עוד חיבוק אחד, היו משנים את סוף הסיפור. ואז הם כנראה אומרים לעצמם, אם לא בחיי, לפחות עכשיו במותו, ניתן לו את החיבוק

אתם נכדי יונתן? זה הזמן להיפגש.

אחוזת יונתן

"היינו בדרך לצפון ונזכרנו במודעה שראינו בעיתון על 'אחוזת יונתן'.
החלטנו לעצור קצת ולראות את המקום.
ופשוט מיד התאהבנו במקום, בבית ובאווירה המיוחדת והחלטנו לסגור."

דוד וטובה ברויאר מאשקלון

מכביש 3
דקות

בית כנסת ומרכז
מסחרי במתחם

נוף כפרי
ואוויר נקי

מרכזי קניות,
תרבות ובריאות
במרחק הליכה

קהילה פעילה
ואיכותית של אנשים
טובים, כמוכם

דירה מרווחת
במיקום מרכזי

אשחר & more

חזון קהילתי חדש לבני 55+

חפשו בגוגל:

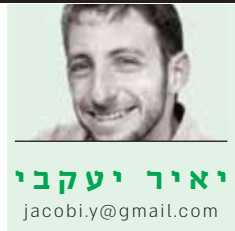
אחוזת יונתן יד בנימין

www.ahuzatyonatan.co.il

0723950738

אחוזת יונתן
החיים החדשים שלכם

יאיר יעקבי
jacobi.y@gmail.com

גדי סוקניק לא בהלם
מזה שמכביצי הליכוד
הבינו את דבריו כעלבון,
הוא בהלם מזה שהם
הבינו את דבריו כהלל

אנחנו נשארים בבית

ועוד 1,500 לילד הגדול, שהוא כאמור משפחה בפני עצמו. טוב, זה הרבה יותר ממה שחשבת. שמע, זה כלום יחסית למה שהולך בשאר הצימרים. בסדר, אבל בשאר הצימרים אין בוך וחצי בקתה חסרה. גם עובש אין להם... הבנתי. כן. טוב, לפחות נוף אל הים יש. האמת שלא... 'נוף אל הים' זה יותר שם שיווקי כזה אם להודות על האמת, בפועל זה נוף לצינור ביוב דולף שצערות מתגודדות סביבו. והצערות לא נכנסות לצימר? לא, איזה, זה צערות עם סטנדרטים. טוב, נראה לי שזה פחות מה שאנחנו מחפשים. שמע, אם זה יקר לך אתה תמיד יכול ללכת על 'חור באדמה' בצומת כנות. וזה יותר זול? משמעותית. ו'חור באדמה' זה גם שם שיווקי כזה, אני מקווה. לא, דווקא שם אנחנו מאוד כנים. בטח אחרי התקרית עם משפחת אלמקיים. מה קרה למשפחת אלמקיים? אם היינו יודעים לא היינו צריכים לערב את המשטרה, נכון? הבנתי. אז זה חור באדמה כפשוטו. כן, ממש סמוך לצומת כנות. נפער שם בולען ובעלי ישר זיהה את הפוטנציאל. ומה יש בחור הזה? ארבע מיטות קש, תמונה של חלון ודייהטסו אפלאוז. דייהטסו אפלאוז? לפעמים המבקרים לא מוצאים את המקום בווייז, אז הם פשוט נוסעים עד שמגיעים מה שנקרא. הבנתי. וכמה זה עולה? זה 1,250 ללילה וצריך להפעיל פנגו, טכנית אתה ישן על כחול לבן. אוקיי, נראה לי שנישאר בבית השנה. החלטה חכמה אדוני, אני עצמי גם נשארת בבית השנה. יפה. כן, יש לנו וילה מפוארת במזרח אירופה. מזרח אירופה? ...עפולה. והארמון? מחכים לתמ"א בעזרת ה'. טוב, שיהיה חופש נעים, ראומה. גם לך נשמה, תאמין לי לא צריך לעזוב את הבית ללילה, סע עם הילדים כל יום לאטרקציה אחרת וזהו. צודקת. רק תיזהר אם אתה נוסע דרומה, שלא תיפול לי לתוך הצימר. ●

שלום, אני מדבר עם ראומה? כן, איך אפשר לעזור? אני מחפש צימר למשפחה לקיץ וכל המקומות נורא יקרים, ראיתי פרסום שלכם ונראה לי שאתם יותר בטוח המחירים שלנו. כן, אנחנו משתדלים להיות עממיים. איזה יופי, כל הכבוד. אז לגבי איזה צימר אתה מתקשר? יש לנו את 'נוף אל הים' במושב צרצור ו'חור באדמה' בצומת כנות. המממ, 'נוף אל הים' נשמע לי יותר מוצלח. אתה בטוח? 'חור באדמה' יותר גמיש בתאריכים, פנוי לי כל אוגוסט. נראה לי פחות. טוב, אז מה ההרכב שלכם? אנחנו משפחה עם ארבעה ילדים. בני כמה? שמונה, שש, ארבע ושנה. אז שלושה בגירים. איך שלושה בגירים? מעל גיל ארבעה חודשים זה נחשב בגיר. אז למה רק שלושה? הילד בן השמונה נחשב משפחה בפני עצמו. אבל הוא לא נשוי. באמת שיזיז את עצמו, הוא לא נהיה צעיר יותר. אוקיי, אז מה את מציעה לנו בעצם? ככה, סוויטת 'נוף אל הים' כוללת מתחם שהוא חצי בקתת בוך חצי כביש כורכר... רגע רגע, מה זה אומר חצי בקתת בוך? זה משהו חדש, מתחילים לבנות ואז מפסיקים בול באמצע ומשאירים פתוח לכביש כורכר, זה מבנה אקווריום. אקווריום? כן, זה כמו בית של פליימוביל שאתה פותח ואז העוברים והשבים יכולים לראות מה קורה בפנים כמו באקווריום. זה הולך מאוד חזק במערב אסיה. אבל אנחנו בארץ ישראל. טכנית ארץ ישראל נמצאת מערבית לאסיה, אז עילה לתביעה ממאי נפשך אין כאן. אוקיי. ואת אומרת שזאת בקתת בוך? זה לא נשמע מאוד מלהיב. אל תיבהל מהשם, בתכל'ס הקירות מעץ. אה, אז למה בקתת בוך? בתוך הבקתה מלא בוך. למה בוך? הבית חצי פתוח, מה חשבת לא ייכנס בוך? תפעיל קצת היגיון, אדוני. הבנתי, וכמה זה יוצא? זה 1,500 שקל ללילה. זה המון!

טוב, לפחות נוף אל הים יש.
האמת שלא... 'נוף אל הים' זה יותר שם שיווקי כזה אם להודות על האמת,
בפועל זה נוף לצינור ביוב דולף שצערות מתגודדות סביבו.
והצערות לא נכנסות לצימר?
לא, איזה, זה צערות עם סטנדרטים

צילומים: יוסי זליגר, יונתן זינרל - פלאש 90, יואב דודקוביץ' - לע"מ, שאטרסטוק

כסבנט אומר שמעלת 'נ' על מלא
כה מסוכן, למעשה הוא מכסיר את כניסתו
למערכת נתניהו הפאה על תקן מפלגת
מאכנת

שאלה

נווה סוף

אשר

10 דירות אחרונות בנווה נוף.

נותרו 10 דירות אחרונות בשכונה החדשה והמבוקשת 'נווה נוף' בנווה דניאל

נווה נוף
הבית שלי בנווה דניאל

חפשו
'נווה נוף - הבית שלי בנווה דניאל'

2944*

החברה לפיתוח
גוש עציון

דביר שרייבר
dvirbe7@gmail.com

החצי השני

רגע לפני שנפרדים, בואו נראה מה ממשלת בנט הצליחה לעשות למעננו בששת החודשים האחרונים

חשוב של קבינט הקורונה כדי להתראיין בהרחבה כמעט לכל כלי תקשורת אפשרי, חוץ מ'בשבע', כי שם ישאלו אותו שאלות קשות • בראיונות הוא אומר שהקריב את עצמו וקפץ על הרימון. הרימון עדיין בטרומה.

פשוט יפהפייה

גבי לסקי קוראת למשרד החינוך להסתיר ילדי מסתננים כדי שרשות ההגירה לא תמצא אותם • איבטיסאם מרעאנה מסלקת את שפי פז מהוועדה לעובדים זרים בכנסת • וליד טאהא מסלקת מוועדת הפנים את איתמר בן גביר, אורית סטרוק ויואב קיש בקריאות "בראא בראא" • יוליה מלינובסקי אומרת במליאה שהחרדים הם בורים וטיפשים שתומכים בתורת הגזע. מאיר פרוש מוחה ומסולק על ידי מנסור עבאס • בנט מאבד עשתונות וצורח במליאה על חברי האופוזיציה • אורית סטרוק ניגשת לדבר איתו, הוא אומר לה "עופי לי מהעיניים" • אחר כך הוא מתרץ שחשש שהיא תדביק אותו באומיקרון, או באידיאולוגיה • יאיר לפיד אומר שהציונות הדתית היא מפלגה אנטי-ציונית • נחמן שי קורא ליהודי בריטניה להחרים ביקור של סמוטריץ' • איבטיסאם מרעאנה שוב מסלקת את שפי פז • בנט אומר שמיום ליום הוא מגלה שהממשלה הזו פשוט יפהפייה.

לפיד נפגש עם מלך ירדן כדי "להוריד את המתח לקראת הרמדאן וחג הפסח", שכן ידוע שפסח הוא חג מאוד אלים • גם בנט נוסע להיפגש עם עבדאללה, וגם גנץ, הרצוג, בר-לב, עבאס ומי יודע מי עוד. מה יש בפגישות? הרבה התרפסות ודגל גדול של ירדן. מה אין בפגישות? דגל ישראל • בהר הבית מניפים חופשי חופשי דגלי חמאס ואש"ף. דגל ישראל אסור, זו פרובוקציה • לפיד נוף בבנט שהשתמש בביטוי "טרור ערבי" • כבר באותו ערב בנט משתמש בביטוי התקין "טרור רצחני" • נחמן שי מאשים שההסלמה היא בגלל שיהודים עולים להר הבית • וגם אומר שיצאנו מהרמדאן יחסית בשלום (כי נרצחו רק 19 יהודים, לא נורא) • למרות איומי חמאס, ריקוד הדגלים מתקיים ביום ירושלים ועובר דרך שער שכם. בלי ציניות, כל הכבוד. ויחד עם זה, לאן הגענו שמצדד עם דגלי ישראל בירושלים נחשב להישג ראוי לציון.

לפיד ובנט מחלקים מאות מיליוני שקלים לרשימה המשותפת תמורת תמיכתה בקואליציה • גם רע"ם מקבלת 1.2 מיליארד שקל בלי פיקוח של משרדי הממשלה • נחמן שי (שר בממשלת ישראל, זוכרים?) קורא לאמריקנים לחקור את מות הכתבת של 'אל-ג'זירה' בג'נין בנימוק שישאל לא מצטיינת באמירת אמת • ישראל מאפשרת להלוויית הכתבת לעבור במרכז ירושלים, שם הערבים משתוללים ותולשים דגלי ישראל • תמר זנדברג אומרת שאין בעיה להניף בירושלים את דגל אש"ף, אבל מצדד עם דגלי ישראל הוא "מתריס" • בנט אומר שהממשלה שהקים עם השמאל היא המעשה הציוני הגדול ביותר שעשה בחייו. אחרי שבלשכה שלו נשארים רק שני יועצים ומאבטח, בנט מפרסם "איגרת לרוב הדומם" וקורא לצאת לפעולה נגד "מכונת הרעל", נחשו של מי • בדיון בכנסת לרגל שנה להשבעת הממשלה הוא יושב במליאה עם אוזניות ומתעסק בטלפון. ריפוי • הטייס האמייץ מתן כהנא מתנצל בפני אחמד טיבי. בוחרי ימינה עדיין לא זכו לקבל ממנו אפילו בדל התנצלות • בנט ולפיד מודיעים על פיזור הכנסת, לפיד מדבר על צורך באחדות שתמנע השתלטות של "כוחות האופל" • בנט אומר שממשלת ימין היא "אסון" • אין ספק, הממשלה הזו עשתה שירות נהדר לעם ישראל. ●

לצעוד ברחובות ירושלים עם דגלים הפך להישג ממשלתי. צעדת הריקודגלים

בנט מאבד עשתונות וצורח במליאה על חברי האופוזיציה • אורית סטרוק ניגשת לדבר איתו, הוא אומר לה "עופי לי מהעיניים" • אחר כך הוא מתרץ שחשש שהיא תדביק אותו באומיקרון, או באידיאולוגיה

הבנטיסטים, כהרגלם, מהללים ומשבחים את נפתלי ("לא אאפשר ליאיר לפיד להיות ראש הממשלה") בנט שוויתר באכזריות ללפיד על ראשות הממשלה, ומסבירים בלהט שהממשלה עשתה דברים נהדרים שאנחנו, כוחות האופל שלא מגיעים לרמת האינטליגנציה של גדי סוקניק, לא יודעים להעריך. אני, בתור המון נבער, לא מטיל חלילה ספק באבחנות של אנשים בעלי אוריינטציה צפון-קוריאנית מפותחת. אבל מכיוון שלפני חצי שנה כתבתי כאן על הישגי הממשלה בחצי הראשון של שנת כהונתה, נראה לי שזה הזמן להיזכר מה עשתה ממשלתנו בחצי השני של כהונתה המפוארת. חלק קטן, אין כאן מקום לכל ההישגים הנפלאים. מוכנים? בואו נתחיל.

הרימון עדיין בטרומה

עמור בר-לב נפגש עם תת-מוכירת המדינה האמריקנית ומספר לה שכל הבעיות הן בגלל אלימות המתנחלים • בני גנץ מעביר למשטרה מאות חיילים כדי שהשוטרים יוכלו להתמקד ב"מלחמה בפשיעה הלאומנית" של המתנחלים • כמה ימים אחר כך מחבלים רוצחים את יהודה דימנטמן הי"ד. בתגובה צה"ל מטיל מצור על חומש והורס את מבנה הישיבה • את הבית של המחבל ממש לא • יאיר גולן מכנה את מתיישבי חומש "תתי-אדם" • צה"ל נערך להרוס את בית המחבל מדיונגוף בתל אביב, בנט מבטל את ההריסה • גנץ מצידו מורה לבטל את הריסת ביתו של המחבל שרצח את ויאצ'סלב גולב הי"ד באריאל כדי "להרגיע את השטח" • השטח נרגע, הערבים הרבה פחות • גנץ מארח בביתו את אבו מאזן, מחלק המשכורות הנדיבות לרוצחי יהודים • ומקפא למעשה את הבנייה ביהודה ושומרון. איילת שקד, שאמרה בעבר שאם תהיה הקפאה לא תהיה ממשלה, קופאת על שמריה • הוא גם מפנה מאחזים יהודיים על בסיס כמעט יומיומי • בבנייה הבלתי חוקית בשטח C, לעומת זאת, ישראל כמעט לא נוגעת • אגב, מישהו יודע מה קורה עם הישיבה באביתר?

ערוץ 13 חושף שביידן מסרב לקבל שיחות מבנט. לשכת בנט בתגובה: פתח, מי בכלל רוצה לדבר איתו • רע"ם מפירה את המשמעת הקואליציונית ומצביעה בעד הצעה שקובעת שההתנחלויות הן פשע מלחמה. בתגובה ימינה מצביעה נגד החוק להסדרת ההתיישבות הצעירה • בדואים בנגב משתוללים כדי למנוע נטיעת עצים, יאיר גולן בא לחזק אותם. הנטיעות לא מתחדשות עד היום • הקואליציה מצביעה בעד הצעה שקובעת שהר הבית לא קדוש ליהודים • בנט ואלקין נוסעים בשבת לתווך בין פוטין לזלנסקי, כי כשההר לא קדוש גם השבת לא נחשבת • בנט חוזר הביתה בשלום, באוקראינה המלחמה נמשכת • אולי עדיף שבנט יתמקד בתיווך דירות, את הנכס הפרטי שלו הוא הרי הצליח להשביח בלי להוציא שקל מכיסו.

הקורונה בארץ שוברת שיאים: יותר מאלף נפטרים בחודש, ישראל במקום הראשון בעולם באחוז מאומתים לנפש • ליברמן אומר שהוא שלם עם זה לגמרי ומסרב להגיע לשיבות קבינט הקורונה • בנט ממליץ לאזרחים לא לטוס לשום מקום - וטס לביקור באמירויות • בבחריין הוא מספר שישראל היא הצלחה מסחררת בטיפול בקורונה • שרת החינוך שאשא-ביטון מתעקשת שאף כיתה לא תיסגר אפילו לזמן קצר כי "ילדים צריכים מסגרת קבועה" • מוזר, כשיפה בן דויד השביתה את מערכת החינוך שאשא-ביטון דווקא תמכה בה • איפה שר הבריאות? עסוק במסיבות עיתונאים עם דגלי גאווה ברקע • בנט נעדר מדיון

בן דוד בא! ואם?

כנס לימוד התנ"ך

שבוע
אחרון
להרשמה
מוקדמת!

ד'-ה' אב (1-2.8) | בישיבת בנ"ע גבעת שמואל

"במוצאי שביעית בן דוד בא"
גאולה ראשונה, שנייה ושלישית בתנ"ך

אברים

הרב איתן שנדורפי מעמד הברכה והקללה	הרב דוד מתוקי נושאו של ספר ויקרא
הרה"ג יעקב אריאל משפט בג"ץ במבט התנ"ך	הרב מיכאל טוביאנו אדום וישמעאל באחרית הימים
הרב שמואל אליהו יסודות הנחמה בתנ"ך	הרב שמואל ישמח רצח גדליה בעשרת ימי תשובה

הפסקת צהריים

הרב בנימין סופר השדה בענות	הרב מוטי פרנקו יחזקאל ונבואת המקדש השלישי
הרב בנימין סופר ערי הלויים, האמנם?	הרב ברוך סליי חזיון הצלם בספר דניאל

לים

הרבנית ורדית אביחי שרה, הגר וישמעאל	הרב דוד דוקביץ' הדוד, הרעיה והאלמנה - במגילות	הרבנית דינה ראפ צדקות של יוסף
הרבנית בוריה בן שחר הדודאים נתנו ריח	הרב דוד מתוקי נושאו של ספר ויקרא	הרב שמואל אליהו יסודות הנחמה בתנ"ך
הרב רמי גליקשטיין מנהיגות נשית בספרי הנביאים	הרב חן חלמיש סודה של אם המלך	הרה"ג יעקב אריאל משפט בג"ץ במבט התנ"ך

הפסקת צהריים

הרב דני סטיסקין מצוות המלך - מאיפה בה'?	הרב שמואל ישמח רצח גדליה בעשרת ימי תשובה	הרב מישאל רובין גאולה כחלום
הרב בנימין סופר השדה בענות	הרב מוטי פרנקו הולדת יצחק, זכות וברית	הרב ארי לנדא תאוות השלי ומבחן האמונה
הרב מנחם בורשטיין מעשה יעקב וצאן לבן	הרב קובי דביר יחס התנ"ך להתמודדות עם שכול	

יום שני | ד' אב (1.8)

18:30 ראיון מרגש בהנחיית הרב יונה גודמן על גאולה פרטית-לאומית עם

יהונתן פולארד

"במוצאי שביעית בן דוד בא"
השיעורים בנושא הגאולה בתנ"ך

הרב חגי לונדין פרשה של הנפש - תנ"ך בדורנו	הרב יואל מנוביץ' "אם יהרג במקדש ה' כהן ונביא"
הרב בנימין רוזנצוויג לכולם בשם יקרא"	הרב יואב אוריאל הגאולה בימי השופטים
הרב יהושע ון דייק בין חטאת יחידים לחטאת הציבור	הרב חננאל אתרוג השמיטה והארץ

הפסקת צהריים

הרב אוהד תירוש גאולה תתנו לארץ	הרב יהושע שפירא מצרים ויפיה העתידי בתנ"ך
הרב שלמה דרייפוס אהבת דוד ויהונתן	הרב אליעזר קשתיאל שיאה של הגאולה בספר יחזקאל

"במוצאי שביעית בן דוד בא"
השיעורים בנושא הגאולה בתנ"ך

הרבנית עידית איצקוביץ' מנאולת מצרים לגאולה אחרונה	פרופ' דבורה רוזנווסר גימטריות ונוטריקון בפרוש רש"י	הרבנית רותי שפירא שעריו בתורה
הרב חננאל אתרוג בני יוסף והרר	הרב יואל מנוביץ' "אם יהרג במקדש ה' כהן ונביא"	הרבנית גילה שרים לדרכו של אליהו
הרב יהושע שפירא מצרים ויפיה העתידי בתנ"ך	הרבנית דניאלה ון דייק החסד במלכות דוד	לינור בר ששת מצאתי דוד עבדי

הפסקת צהריים

הרב אליעזר קשתיאל שיאה של הגאולה בספר יחזקאל	הרב יואב אוריאל מבט אחר על מגילת איכה	הרב שלמה דרייפוס הכנה לדור במדבר
הרב אוהד תירוש גאולה תתנו לארץ	חיה וישליצקי "המקום אשר יבחר ה'"	הרבנית עידית שילה סרח בת אשר

יום שלישי | ה' אב (2.8)

להרשמה: 058-6858768

kenes-tanach.org

מסיבת הסיום שעוד לא הגנו

בתוך שטף אירועי סוף השנה והסיומים, החל מהגנים והחוגים, דרך בית הספר והאולפנה וכלה במוסדות האקדמיים, ישנה קבוצת איכות אחת שלא זוכה לחגיגה הראויה לה. הגיע הזמן להכניס גם אותה ללוח השנה

של כאלה שלרוב לא חוגגים להם, וגם הם לא חוגגים לעצמם. נכון, הם לא מקבלים תואר, גם אין להם מדים (היום כבר לא הולכים עם סנדלים וגרביים ועט בחולצה), אבל הם עושים דברים לא פחות חשובים מהמשרתים או הלומדים למיניהם: לומדי התורה בשיבות.

לו הייתי יכולה, הייתי מזמינה את המשפחות לטקס סיום שיעור א' בשיבה. בית המדרש היה מתמלא בהורים גאים, נרגשים. הם יביאו כיבוד מושקע מהבית, כי לא בכל שנה יש להם בן שגמא שנה שכולה לימוד והתקדמות ועבודת המידות. הם יפגשו הורים אחרים, שמחים וגאים כמוהם, וכל אחד ייתן לילד נשיקה וגם חיבוק ויגיד לו כמה הוא גאה בו, וכולם יתפללו יחד שהילד ימשיך ללמוד ככה גם בשנה הבאה, כי היא חיינו ואורך ימינו. וככה יהיה גם בסיום שיעור ב' וג' וד', ובכל שנה שהילד מצליח להתמיד ולסיים. נכון, הקבוצה הזו תלך ותתכווץ, כי החבר'ה גדלים ומתחתנים ומתפזרים ויוצאים לרכוש מקצוע, זו דרך העולם. אבל ההורים שכן יישארו (והם כבר קצת יכירו, ויהנהנו אחד לשני כשייפגשו) ידעו שהם הורים לחבר'ה שהם סיירת. סיירת של לומדי תורה.

בטקס הזה לא ילבשו מצנפת מעולם אחר וגם לא גלימה. אולי חולצות לבנות. כי טקס הוא טקס. וידברו שם קצת על מה למדו השנה ומה התחדש להם, ואיך הם מרגישים שהתקדמו, ומה היה להם קשה. בטח יהיה גם לימוד משותף, כי אי אפשר בלי. וגם מצגת יפה עם שמות הבחורים מסיימי השנה, ואולי תמונות מפורים ומאירועים מיוחדים, ויהיו גם קצת בדיחות כי אין כמו הומור יהודי טוב, והרקדה כזאת מכל הלב, הנשמה והרגליים. ובימים שבהם המסיבות האלה יתקיימו, הפיד בפייסבוק ובקבוצות הווטסאפ המשפחתיות וכמובן המקררים נושאי תמונות המגנטים, כולם יכוסו לא רק בתמונות מהגן ומחוג ג'ודו, לא רק מסיום קורס צבאי או מסיום תואר, אלא גם מסיום שיעור א' או ב' או ה'.

מתפעלים גם בלי תעודה

אנחנו רגילים לחגוג כשמגיעים ליעד מסוים, ואולי בגלל שבלימוד תורה אנחנו אף פעם לא מגיעים ליעד אלא נדרשים להמשיך להעמיק וללמוד, בני השיבות אף פעם לא עוצרים ומתבוננים ומציינים מה הם הספיקו, איזו דרך הם עברו ולאן כבר הגיעו.

אבל זה לא רק זה. כשאנחנו מעריכים משהו, כשאנחנו מבינים שקרה כאן משהו מיוחד או חשוב, אנחנו עוצרים את שטף החיים ואומרים: את זה צריך לחגוג. אז אולי הגיע הזמן לומר לבחורים האלה יישר כוח, כל הכבוד. אנחנו לא צריכים שתביאו הביתה תעודה או תואר כדי להעריך את הלימוד והעבודה היומיומית שלכם. אנחנו מביטים בהתפעלות על כך שאתם קמים כל בוקר מחדש והולכים נגד כיוון התנועה והחומר ועם כיוון הרוח, דבר לא פשוט בעולם של מודרנה וחינוניות והישגים. אנחנו עוצרים רגע ואומרים שאפו על העמקה ודבקות בתורתנו הקדושה. יש לכם מקום של כבוד בליבנו ובלוח השנה שלנו. ההצעה שלי היא להתחיל את החגיגות כבר בסוף השנה הזאת, יש עוד כמה שבועות. בברכה, אמא למסיים שיעור ה'.

איור: שאול גרד

אולי הגיע הזמן לומר לבחורים האלה יישר כוח, כל הכבוד. אנחנו לא צריכים שתביאו הביתה תעודה או תואר כדי להעריך את הלימוד והעבודה היומיומית שלכם. אנחנו מביטים בהתפעלות על כך שאתם קמים כל בוקר מחדש והולכים נגד כיוון התנועה והחומר ועם כיוון הרוח

כבר אמרו חכמותינו, שאורכו של היריון הוא שמונה חודשים ושנה. שכן חודש תשיעי נדמה בעיני הנשים המתגלגלות כהיריון ארוך בפני עצמו. כזה ממש הוא חודש יוני, חודש הלימודים האחרון בשנה. הוא אומנם מונה רק שלושים ימים, אבל גדוש ומלא כמו שנה שלמה, וראוי להחזיק בשבילו יומן משלו. זה מתחיל בהזמנות שנשלחות בווטסאפ, בתאריכים ובשעות שונים. ההורים צריכים לזכור למי יש מסיבת סיום באיזה יום, ולא חלילה להביא את הילד הלא נכון למסיבה שאיננה שלו או להעיר את הילדה מוקדם, להלביש אותה חגיגי, להתאמץ על צמה נהדרת ולגלות שהמסיבה בכלל מחר.

אבל זו כמובן רק ההתחלה. הגן ובית הספר הם רק חלק מסדר היום של הילדים. המתוקים שלנו הרי הולכים גם לחוגים, וגם שם יש להם מופעי סיום: שיעור ראווה בכדורסל, מופע בלט, קונצרט תאווה לאוזניים או שיעור משותף עם ההורים, כלומר עם אמא, בקרמיקה. רגע, מה עם מתנות? עשרות קבוצות פייבוקס נפתחות בשבועות האלה ואתם נדרשים לזכור לשלם. לתזכר את עצמכם למי שילמתם ולמי לא, כדי שזה לא יקרה פעמיים (כי הרי יש גם מורות, גם גננות, גם מדריכות, גם מנגנות, עד בלי די).

בהגיע יום המסיבה אפשר לאבחן ברגע מי הורה ותיק ומי חדש. מי מגיע עשר דקות לפני הזמן, לבוש בבגדי שבת, הילדה נראית כאילו יצאה ממגזין לעיצוב הבית והמשפחה וסביבה סבים וסבתות, דודים ומבוגרים מהשכונה שנאספו על הדרך. ההורים החדשים, כלומר אלה שהילד שלהם מסיים פעם ראשונה גן או כיתה א' או ו', יושבים קשובים על קצה הכיסא, בוכים בלי ברקסים ולא מפסיקים לתעד הכול. ההורים הוותיקים, לעומת זאת, נראים כאילו המסיבה מפריעה להם לעבוד או לגלוש ברשת, בקושי עשו לילדה קוקו, ומצלמים רק כדי שהילדה לא תתלונן כשיחזרו הביתה. טוב, זה לא לגמרי נכון. גם הם מנגבים דמעה סוררת בקצה העין.

כן, עם כל הציניות, מסיבות סוף שנה הן מרגשות, מאפשרות להודות על היש, להביט לאחור על מה שהיה ולסכם, וגם להביט קדימה, לקוות ולהתפלל על השנים הבאות. בת אחת שלנו סיימה השנה את בית הספר היסודי והשנייה סיימה את שנותיה באולפנה. ציוני דרך משמעותיים, מאוד. כל אחת עשתה דרך, כל אחת מתחילה דרך חדשה. הצעירה נשארת בבית, הגדולה יותר יוצאת לדרך חדשה. עוד חיתוך קטן של חבל הטבור. עופי גזלית, חתכי את השמיים. אמאל'ה, איזה פחד.

בלי מצנפת ובלי גלימה

המסיבות לא מסתיימות בכיתה י"ב. הן נמשכות גם אחר כך, מדגישות למסיים וגם למשפחה ולחברה הסובבת שהוא עבר משהו, שהגיע ליעד. מסיבות של סוף שנת שירות לאומי, מעמד סיום במדרשה לבנות, ובצבא יש השבעה, קבלת כומתה, סיומי קורסים וגם שחרור מצה"ל. אם נלך קצת יותר רחוק אז יש טקסי קבלת תואר ראשון ותואר שני, עם לבוש נורא מצחיק שגם אנשים מאוד מבוגרים מסכימים להשתחל לתוכו. הטקס הזה מציין משהו חשוב: עמלנו, למדנו, נבחנו, יש לנו דיפלומה. אפשר לזרוק את הכובעים באוויר. אבל אם נסרוק לרגע את החברה, נראה שיש קבוצה די גדולה

בירה במזגר

פסטיבל הבירה #7 בתקוע

חמישי • טו תמוז • 14.7

אוכל * מוסיקה * קצב
ומלא בירה...

21:00
מופע חימום 'כת הזקן'

20:00
פתיחת שערים

23:30
מסיבה אל תוך הלילה

22:00
מופע מרכזי
אתניא

מחיר כרטיס: ברכישה מוקדמת 70 ₪ (עד ה-9.7) | 90 ₪ (עד ה-13.7) | 100 ₪ ביום האירוע
הכניסה מגיל 18 בלבד

חינם! ראשונה בירה

גוש עציון

בסינגל סובב מעיינות

יום שישי
8.7 × ט' תמוז
הזנקה מ-
האלון הבודד

3 רמות מסלולים

- לרוכבים מקצועיים
- לחובבים
- למשפחות

מסלול המשפחות כולל
כניסה והפנינג באמת הביאר,
טיפוס וגלישה במצוק האבות ועוד...

אמנון ודניאל | צילום: יאיר ארנושט

לפרטים והרשמה חפשו: 'תיירות גוש עציון' @ G

www.etziontour.org.il | 02-9933863

משרד ירושלים
Jerusalem Municipality
and Heritage

1000

20 שנה ל"בשבע"

תודה שבאתם

צילום: חיים טוויון

אוניברסיטת
אריאל
בשומרון

ניהול מוסיקלי: יובל סטופל הפקה: במה כהלכה - אלי יזרוביץ', יובל סטופל ומיכאל כפלין

פרויקט

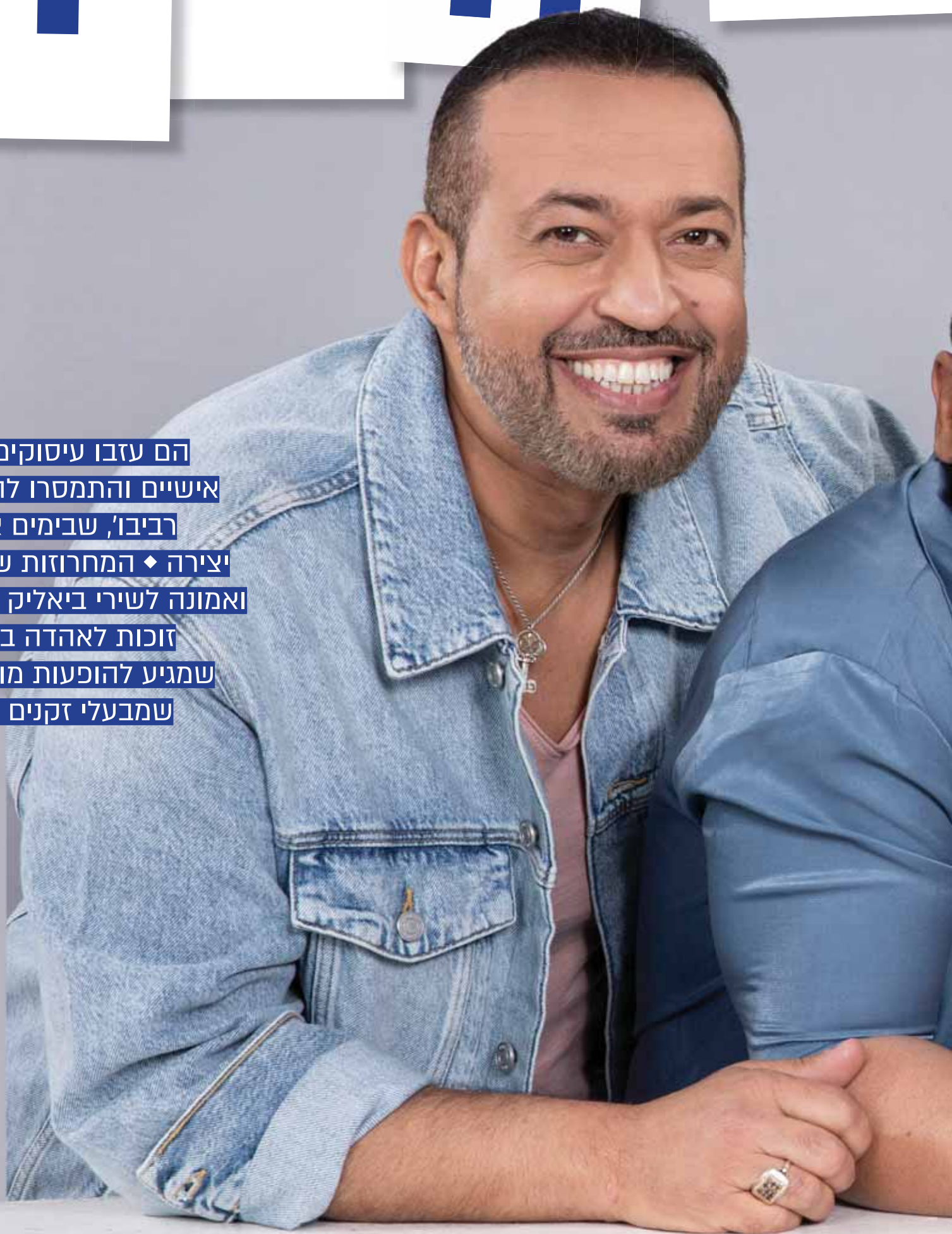

"בחלומות הכי פרוצים שלנו
לא חלמנו שזה כל כך יצליח".
מימין לשמאל: רביב רם בן
מנחם, אלירן צור וניר בן מנחם

ט ה פ י ס

הם עזבו עיסוקים וחלומות מוזיקליים
אישיים והתמסרו להקמת 'הפרויקט של
רביבו', שבימים אלו מסכם עשור של
יצירה ♦ המחרוזות שמחברות שירי שבת
ואמונה לשירי ביאליק וארץ ישראל הטובה
זוכות לאהדה בארץ ובעולם, והקהל
שמגיע להופעות מורכב מהמנעד הרחב
שמבעלי זקנים ועד לבעלי קעקועים

// אבנר שאקי
צילום: עדי אורני

את

הפעם הראשונה שבה הושמעה ברדיו מחרוזת של 'הפרויקט של רביבו', חבר ההרכב ניר בן מנחם לא יכול לשכוח. רביב רם בן מנחם, אחיו ניר ואליהן צור, שמהווים יחד את 'הפרויקט', עסקו בעבודות מזדמנות, אך כל אחד מהם חלם במשך שנים לפרוץ לעולם המוזיקה ולעסוק בתחום בצורה מקצועית.

"זה היה ביום שישי, רשת ג', 'אגן הים התיכון', ואני בחיים אני לא אשכח את הרגע הזה", מספר ניר. "אני עם קונגו של 15 ק"ג ביד, נותן עבודה, שובר קיר ענק, ופתאום זה מגיע. אמרתי לחבר'ה שעבדו איתי לעצור הכול, לקחתי בלוך והתיישבתי עליו, כולי עם בגדים קרועים ופנים מכוסות באבק, אבל בלב מרגיש שאני ממריא לעולם אחר. בנקודה הזו הבנתי שקורה פה משהו, וגם האמנתי שמה שמתחיל לקרות פה יעזור לי לסגור את המינוסים בבנק, שברוך ה' יפסיקו לחזור לי צ'קים".

שנים חלפו מאז אותה השמעה ראשונה, ו'הפרויקט של רביבו' הפך להיות אחד ההרכבים המוזיקליים המצליחים בישראל. בימים אלו החברים מציניים עשור לקיומו. היצירה המוזיקלית של ההרכב משדרת את ערכי השמחה הפשוטה ואחדות ישראל באמצעות יצירת מחרוזות וגרסאות כיסוי לשירים פופולריים שלא נס ליחם ומבטאים את הישראליות והמסורת היהודית. הגיל העגול, מקווים החברים בפרויקט, הוא רק תחילת הדרך.

"החיבור היה מידי"

"מהיום שאני זוכר את עצמי התנגנה אצלנו מוזיקה בבית", מספר מייסד הפרויקט, רביב רם בן מנחם, המכונה 'רביבו'. "אומנם הוריי עלו מתימן, אבל אצלנו בבית שמעו מגוון רב של סגנונות, ובעיקר מה שמכונה 'שירי ארץ ישראל הישנה והטובה'. מגיל צעיר אהבתי לנגן, ואחרי שאבי נהרג, כשהייתי בן עשר ואחותי הקטנה רק בת שלושה חודשים, זה הלך והתגבר. אני מאמין שאם המוזיקה לא הייתה בחיי, הייתי מטופל בכדורים. אבי היה קצין ולוחם בצבא והוא נהרג בקרב עין זחלתא המפורסם. המוות של אבא מאוד ליכד אותנו, אמא וארבעת האחים, וכאמור גם גרם לי לרצות ליצור יותר".

אחרי הצבא התחיל בלימודי תואר ראשון במינהל עסקים, אך כעבור שנה עזב "כי הבנתי שזה לא מה שאני באמת רוצה לעשות בחיים. אז לראשונה התחלתי לעסוק במוזיקה באופן מקצועי וקבוע. התחלתי לכתוב ולהלחן חומרים מקוריים, עבדתי כקלידן של אומנים בעלי שם, ובמקביל הפקתי ועיבדתי שירים לזמרים רבים". אחד האומנים שאת שיריהם הפיק היה אליהן צור. רביב ואחיו ניר היו החוליה הראשונה של 'הפרויקט', והם הציעו לאלהן להקליט יחד "בשביל הכיף שלנו" שלוש מחרוזות מהשירים שעליהם גדלו. "כשיצאנו לדרך לפני עשור, הפופ היה חזק מאוד בארץ, והרגשנו שיש מקום לחדש את השירים הישנים והאהובים שהיו ועודם חלק כל כך משמעותי בחיינו ובחיייהם של רבים אחרים".

"החיבור היה מעולה ומידי", מצטרף לשיחה אליהן, "ולקחנו את זה הכי בקלילות. באנו בטרינג, החבר'ה לידנו ישבו עם נרגילות, אווירת שכונה. העלינו את המחרוזות ליוטיוב, והשאר

היסטוריה. אפילו בחלומות הכי פרועים שלנו לא חלמנו שזה כל כך יצליח. לא האמנו שזה יתפוס חלק חשוב כל כך מהתרבות בישראל. ראינו שאנשים אוהבים את מה שעשינו, אז צרבנו את המחרוזות על דיסקים וחילקנו אותם לחברים ולאנשים שפגשנו ברחוב.

"אחד הדברים הכי מיוחדים שהבנו אז היה שעבור אנשים רבים, בעיקר צעירים כמוכן, היה מדובר בשירים לגמרי חדשים. שירים שהם שמעו לראשונה. ולדעתי זו אחת הסיבות לכך שהמחרוזות האלו כל כך הצליחו, כי באמת מדובר בשירים מעולים. לא לחינום הם כל כך הצליחו בשנים שבהן הם יצאו".

קהל של סבתות ונכדים

השירים התגלגלו מאחד לשני, ואז החלו לצבור תאוצה. "העסק התחיל לבעור", מספר רביבו, "הרגשתי באוויר שמשהו גדול קורה איתם. שאנשים שרים אותם בטירוף בקרייזי. בתקופה ההיא הייתי עסוק בהפקות לטובי האומנים בישראל, והחלטתי לעצור את כל התכנונים קדימה ולהשקיע רק בפרויקט. סיימתי את הדברים שהתחייבתי להם, לקחתי הלוואה מהבנק - והלכתי על זה בכל הכוח. התחלנו לעבוד על מחרוזות נוספות, ואחרי מספר חודשים הפנמנו שהדבר הזה הולך לשנות לנו את החיים. שדף חדש נפתח עבורנו".

"ההצלחה של הפרויקט אומנם הייתה מאוד מהירה מהרגע שהתחלנו להקליט, אבל הרבה זמן חיכינו לשפע הזה שיבוא", אומר ניר. "רביב ואני התחלנו להופיע מגיל צעיר יחסית באירועים קטנים, רביב ניגן ואני שרתי. חלק גדול מהמחרוזות שהקלטנו בהמשך הדרך היו מחרוזות ששרנו הרבה שנים קודם לכן, ולפעמים גם הקלטנו חלק מהן בשביל הכיף. היה לנו ציוד מאוד בסיסי, אפילו מיושן, אבל זרמנו עם מה שיש. בשנים ההן זכיתי באיזו תוכנית שירה בטלוויזיה, נגעתי קצת בתהילה, אבל לא באמת יכולתי להתפרנס מזה, לכן עבדתי בשיפוצים וקרעתי את עצמי, וכן, הדבר הזה זימן המון רגעים לא פשוטים. לא פעם הייתי מדבר עם ה' ואומר לו: 'רביבו של עולם, אני יודע שאני יכול לעשות יותר. אני מאוד מאוד רוצה לעסוק בתחום שמדבר אליי, אני רוצה ליצור, לשמוח ולשיר".

ואז הגיעה ההשמעה הראשונה ברדיו, שריגשה את חברי הפרויקט והייתה בשבילם תחילתה של הבטחה. אליהן משחזר גם הוא את הפעם הראשונה ששמעו את המחרוזות ברדיו: "כשהתחלנו להקליט עבדתי בעבודה מזדמנת, וכשהשיר שלנו הושמע הייתי בתוך מכולה גדולה של משטחים. זה היה היום האחרון שלי שם. השנים שקדמו ליום הזה היו מאוד לא פשוטות עבורי. היה לי חלום להצליח כמוזיקאי - ולכן הייתי חייב להופיע בלילות, לרוב תמורת סכומים זעומים. יחד עם זאת הייתי צריך גם להתפרנס, אז נאלצתי לקום מוקדם בבוקר. ללכת לישון בחמש, ולהיות בשמונה במפעל. לכן כל כך שמחתי שהפרויקט הצליח, שאנשים אהבו את מה שעשינו. האמנתי בפרויקט עד כדי כך שגנזתי את אלבום הסולו הראשון שלי שהשקעתי בו המון, ונכנסתי לפרויקט בכל הכוח".

באיזה שלב אהבת הקהל והרכוב התחילו לבוא לידי ביטוי גם בהופעות?

"לשמחתי גם זה קרה מהר מאוד", מעיד רביבו. ההופעה הראשונה הייתה במועדון בתל אביב. זה היה יום חורפי קשה במיוחד, גשם זלעפות וקור כלבים. ההרכב היה בדרך להופעה, כשאין

"אנשים על ערש דווי אומרים לנו שהמוזיקה שלנו מחיה אותם ונותנת להם כוח להמשיך". חברי הפרויקט בהופעה

"כשאתה מופיע בצרפת מול ארבעת אלפים איש שזועקים את 'מחרוזת שבת' ואתה עטוף בטלית, זו תחושה שקשה לתאר. מהרגע הראשון הקהל שאג את כל השירים בעל פה, ובאיזשהו שלב התעטפנו בדגל ישראל והקהל היה באקסטזה, וגם אנחנו היינו בעננים. שם הבנו בעוצמה רבה איזה כוח יש להופעות שלנו"

הנפלא הזה פנימה. עצרתי הכול, הקלטנו את 'לכה דודי', ולמרות שיציאת המחרוזת התעכבה זה בהחלט היה שווה את זה".

הזכרת את 'מחרוזת שבת'. עד כמה עמוק הקשר שלכם לקב"ה, לתורה ולמצוות?
"אצל שלושתנו מדובר בקשר מאוד עמוק", אומר אליהן. "ניר ורביבו גדלו בבית מסורתי, ואצלנו ההורים חזרו בתשובה כשהייתי בכיתה ג' ולכן למדתי בשיבה. אני כבר לא באותו מקום, אבל אחי עדיין אברך. אחד האלבומים הכי אהובים שהוצאנו נקרא 'אלבום אמונה' שכולו שירי קודש, וזה מאוד מאפיין אותנו".

בימים אלה נותנים החברים ביטוי מיוחד לחיבור שלהם למסורת. לכבוד חגיגות העשור הם מקיימים בחודשים האחרונים מדי יום שישי מופע 'קבלת שבת' בנמל תל אביב. פתיחת הדלתות בשתיים-עשרה בצהריים, אנשים מגיעים ומזמינים לאכול מהתפריט המיוחד שמדמה סעודת שבת, ובערך בשעה שתיים חברי הפרויקט עולים להופעה מלאה עם שמונת הנגנים שמלווים אותם מהיום הראשון. "התחושה בהופעה הזו היא אחרת, מדובר באווירה שונה כשריח השבת כבר ממש באוויר. השירים שאנחנו שרים הם שירים שגדלנו עליהם, ולכן זה כל כך

לחבריו מושג מה הולך להיות. "חשבנו שגיעו מספר חד-ספרתי של אנשים, אולי עשרים בלחץ. רק כשהגענו קלטנו שהמקום מופץ, ושמהא חמישים איש מחכים בחוץ בלי כרטיסים. אנחנו מנסים להיכנס, ואנשים תופסים אותנו בדרך ואומרים לנו: 'תודה רבה על מה שעשיתם, אין לכם מושג כמה נגעתם בנו'. בני זוג, הורים וילדים, סבתות ונכדים. שילובים מאוד מוזרים, כאלה שאתה בדרך כלל לא רגיל לראות בהופעות".

קבלת שבת בנמל

המחרוזות שלכם בנויות לפי נושאים שונים של שירים. כיצד מתבצע תהליך יצירת המחרוזות?
"בכל מחרוזת יש כיוון כללי של נושא מסוים שעליו אנחנו הולכים, ואז מתחיל תהליך של חשיבה וסינון השירים שייכנסו למחרוזת. בדרך כלל מתאספים כמה עשרות שירים אפשריים, ובסופו של דבר נשארים שלושה-ארבעה. באחת המחרוזות הכי מוצלחות שלנו, 'מחרוזת שבת', החלטנו סופית על השירים לאחר התהליך הקבוע, ויומיים לפני שהיא הייתה אמורה להתפרסם הלכתי לבית הכנסת בערב שבת ושמעתי את 'לכה דודי'. לא הבנתי איך לא הכנסנו את הפיוט

צילום: קוקו

טבעי עבורנו. עשינו המון מופעי קבלת שבת עד היום, אבל עכשיו זה עוצמתי במיוחד, ואנחנו גם מארחים מדי שבוע אומנים מיוחדים".

"המסורת היא חלק מאוד משמעותי ממני שאנחנו", אומר ניר, "זה בדמנו. באנו מבתים מסורתיים עם זיקה עמוקה לדת, וגם למדנו במוסדות דתיים. רביב ואני היינו בכפר בתיה ולמדנו חזנות וטעמי המקרא. במידה מסוימת משם הכול התחיל, ולכן גם כל כך חשוב לנו להעביר את זה הלאה דרך השירים לכל עם ישראל, ודרך החינוך לילדים שלנו. בכל מופע שלנו אנחנו שרים גם שירי קודש, כי זה מה שעומד בבסיס של עם ישראל. אין עם ישראל בלי החיבור לה', לתורה ולמצוות".

חברי הפרויקט מחוברים לא רק לתורה ולמצוות, אלא גם לאומנים מסורתיים ולקהילות של שומרי תורה ומצוות. הם מונים שיתופי פעולה רבים עם אומנים דתיים, ובהם שולי רנד, אריאל זילבר, הקינדרלך ועוד, וגם עם אומנים לא דתיים ובהם חיים משה, יואב יצחק, אבנר גדסי, דקלון ועוד. ההרכב הופיע גם באירועי 'צמאה' ובטקס הסיום של הרמב"ם היומי.

המוזיקה של הפרויקט מגיעה גם לקהילות יהודיות בחו"ל ומחברת אותן לשורשים. "אנחנו מרגישים תחושת שליחות בכל מה שאנחנו עושים, אבל בהופעות בחו"ל זה אפילו יותר חזק. עד היום היינו בסיבובי הופעות בצרפת, לונדון, הולנד, אוסטריה, בלגיה, מרוקו, ברזיל, ארצות הברית, יוון, קפריסין, טורקיה ועוד. מתוך כל אלה, ההופעה שלנו בצרפת, בקזינו דה פריז, הייתה חוויה עוצמתית במיוחד. כשאתה מופיע בצרפת מול ארבעת אלפים איש שזועקים את 'מחרוזת שבת' ואתה עטוף בטלית, זו תחושה שקשה לתאר. מהרגע הראשון הקהל שאג את כל השירים בעל פה, ובאישוהו שלב התעטפנו בדגל ישראל והקהל היה באקסטזה, וגם אנחנו היינו בעננים. שם הבנו בעוצמה רבה איזה כוח יש להופעות שלנו.

"אנחנו רואים את זה גם בהופעות שאנחנו

עושים במגוון מקומות מיוחדים. הופענו כמה פעמים במקלטים של ערים מופגזות, באירועי התרמה למדינת ישראל, לפני חיילים, בבתי חולים ולפני קהלים עם מוגבלויות - וזה היה מאוד חזק. אנחנו מקבלים הודעות ברמה יומיומית מאנשים במצבים הכי קשים שיש על כמה שהשירים שלנו מחזקים אותם, ואפילו מצילים להם את החיים. אנשים על ערש דווי אומרים לנו שהמוזיקה שלנו מחיה אותם ונותנת להם כוח להמשיך. הופעה נוספת בהקשר הזה שזכורה לנו במיוחד היא הופעה שקיימנו בהולנד מול ילדי 'זכרון מנחם'. זה היה מאוד מרגש. אתה פשוט מחבק את הדבר הזה ברמ"ח איברך ומודה עליו לבורא עולם".

אילו מסרים אתם רוצים להעביר בשירים שלכם?

"הערך הכי חשוב אצלנו הוא אהבת חינו, אהבת ישראל", אומר רביבו. "אנחנו שרים כדי לעשות טוב, כדי לשמח ולרגש אנשים. גם עניין אהבת הארץ מאוד גדול וחזק אצלנו, וכמובן הציונות ואהבת המדינה. מהמופע הראשון שלנו ועד היום, בכל הופעה מוקדש שיר לחיילים האהובים שלנו. ערך נוסף שמאוד חשוב לנו הוא ערך הצניעות. אנחנו מתפללים שלעולם לא נשכח מהיכן באנו ושתמיד נשמור על דרך הישר".

להופעות, מספר אלירן, מגיעים אנשים מכל הזרמים והסגנונות. "אתה יכול לראות אנשים עם זקנים וכיפות גדולות לצד חבר'ה עם קעקועים. זקנים וצעירים, ימנים ושמאלנים, באמת הכול. זה פשוט לא מעניין אותנו. אף פעם לא תפסנו צד פוליטי בעשייה שלנו, ואני חושב שאנשים מרגישים את ההכלה שלנו ולכן הם כל כך מתחברים אלינו. לא פעם אנשים שבאים מחו"ל לחופשה בישראל סוגרים את התאריכים לפי מועדי ההופעות שלנו. הם קונים כרטיסים לאחת ההופעות, ורק אחר כך מזמינים כרטיסי טיסה. יש אנשים שמזמינים להופעה אחת שלנו מאה כרטיסים, ומשלבים אותה בתוך חגיגות אירוע שהם חוגגים. אגב חו"ל, הזמינו מופע ענק שלנו בסין במסגרת

פסטיבל 'מוזיקת עולם', וזה מאוד מרגש".

בלי טובות מגלגלצ

עשור לפעילות הפרויקט של רביבו הוא פרק זמן מכובד דיו כדי לעצור רגע ולבחון תהליכי עומק הקשורים לעשייתו הענפה של ההרכב. "לשרוד עשר שנים יחד כהרכב מוזיקלי פעיל זה לא עניין פשוט", אומר ניר. "אנחנו רואים מה קורה סביבנו. יחד עם זה שגדלנו כהרכב גם היצר הרע שלנו גדל, והרבה פעמים זה מורכב. יחד עם זאת, אם יודעים איך לעבוד איתו, זה יכול להביא ברכה. חשוב לדעת איך לתעל גם את הרצונות היותר נמוכים למקומות טובים. אנחנו יודעים להקשיב אחד לשני, וגם יודעים לאזן אחד את השני. לכל אחד מאיתנו ישנם השריטות והשיגעונות שלו, אבל למדנו להכיל את זה, ולכן אנחנו ממש דבק".

"לפעמים אנשים חושבים שרק עם כישלונות צריך לדעת להתמודד", אומר אלירן, "אבל גם הצלחה יכולה להיות עניין מסוכן. בשנה הראשונה שיוטיוב מדדה את הצפייות בישראל קיבלנו מהם את פרס 'כפתור הכסף' יחד עם עומר אדם, וזה אומר המון. כשאתה מוזמן לכנסת עם בועז שרעבי כדי לקבל את פרס 'קיר הזמר העברי' זה מאוד מרגש, אבל גם יכול להוביל לגאווה. כשהתחלנו לא חלמנו בכלל שנגיע למחוזות האלה. אם בעזרת ה' העשור הבא שלנו יהיה כמו הנוכחי, נצטרך לנשק את המזווה כל יום מאתיים פעם. זה באמת הרבה מעבר למה שחלמנו".

לצד כל זאת, איך תוכלו להסביר את ההתעלמות היחסית שקיבלתם ממספר מוקדי כוח מוזיקליים, ובהם גלגלצ?

"האנשים שיושבים בפלייליסט של גלגלצ הם קבוצה קטנה שמתעלמת מההצלחה שלנו", אומר רביבו. "עדות כאלה לא מעניינות אותי. לדעתי אנחנו מבינים הרבה יותר מכל עורך ברדיו. אנחנו יוצרים דברים שאנחנו אוהבים ומאמינים בהם, ומקווים גם שהקהל יאהב. ברוך

ה' נראה שאנחנו צודקים. אף פעם לא נכנסנו לפלייליסט של גלגלצ, אבל כבשנו את המדינה. אין אומן שלא רוצה שישמיעו אותו בכל מקום, בטח בתחנות רדיו חזקות, אבל אנחנו לא ברדיפה אחרי זה. בנוסף לכך אנחנו גם לא נפרסם דברים רק כי נחשוב שהם יצליחו איפשהו. מאוד קל ומפתה להיכנס ללופ של מסחריות, אבל חשוב יותר להיות נאמן לעצמך. אני מאמין שהקהל מעריך את זה ואכן שומע אותנו בהמוני ברשתות, בהופעות וגם בלא מעט תחנות רדיו אחרות. אם אין לאומן קהל, לא משנה כמה העורכים והמבקרים יפרגנו לו. קהל זה הדבר האמיתי".

אפרופו מבקרים, אילו תגובות אתם מקבלים על כך שאתם כמעט לא מבצעים שירים מקוריים אלא בעיקר גרסאות כיסוי?

"אנחנו לא מתייחסים למי שאומר דברים כאלה, וגם כמעט לא נתקלים באמירות מהסוג הזה. כשאתה אומן תמיד ידברו עליך, ומי שיש לו בעיה עם זה שאנחנו עושים גרסאות כיסוי, זה עניין שלו. ואגב, הוצאנו גם כמה שירים מקוריים. בגדול אנחנו עושים את מה שטוב לנו, ומסתבר שזה גם טוב לאחרים. אנחנו עושים מה שאנחנו מרגישים שנכון. לא אנחנו המצאנו את הקאברים. זמרים מאוד גדולים בארץ ובעולם עשו ועושים קאברים, ונותנים אוויר ואור חדש לשירים ישנים ואהובים".

לפני כמה שנים דיברתי עם עורך מוזיקלי שטען שלהקות קאברים הולכות למקום הזה כי זה קל יחסית.

"זה פשוט לא נכון", אומר ניר. "אנחנו עושים קאברים כי אנחנו אוהבים את זה, לא בגלל שזה קל. יש גם הרבה אנשים שמנסים לעשות את מה שאנחנו עושים וזה לא מצליח להם, אז אפשר להסיק שזה לא כל כך פשוט. אנחנו בדרךנו הצנועה והטובה, עם עבודה מאוד קשה, מנסים לעשות טוב. במקצוע שלנו אתה צריך להביא את עצמך כל יום במאה אחוז, וזה מאוד לא פשוט.

"אנחנו משקיעים המון בתהליך יצירת המחרוזות. מה שמשותף לכל השירים שאנחנו שרים הוא שהם ישראליים, אבל המנעד יכול להיות מאוד רחב. אנחנו שרים שירים של זוהר ארגוב וחיים משה, ולצד זאת גם שירים של טשרניחובסקי וביאליק. אנשים מדברים הרבה על הבדלים ו'אנרים, אבל מבחינתנו פשוט מדובר בשירים ישראליים. אנחנו מרגישים שהשירים האלה הם אנחנו, וזה מה שאנחנו אוהבים לעשות. כשאתה מחבר שיר של ביאליק עם שיר של אביהו מדינה במחרוזת אחת, זה יכול להיות מדהים".

בפתח העשור הבא של פעילותכם, מה הם החלומות שאתם נושאים אליהם עיניים?

"כל יום שבו אנחנו שרים ומופיעים במסגרת הפרויקט הוא בגדר חלום עבורנו", אומר רביבו. "אנחנו שומרים אחד על השני, ובכל בוקר כשאני קם אני אומר מודה אני, על מה שיש ועל מה שאין לי. מבחינת חלומות קדימה, מאוד היינו רוצים לשיר עם יהורם גאון. גדלנו על השירים שלו, אנחנו מאוד אוהבים אותו, וגם זכינו להופיע בפניו בחגיגות יום הולדתו השמונים בירושלים, הוא ביקש שנהיה בין אלה שיופיעו. ואולי תכל'ס החלום הכי גדול שלנו הוא שנמשיך להיות נושאי הדגל של המוזיקה שאנחנו יוצרים, שבעזרת ה' תמשיך לחבר ולאחד ושלא ייגמר לעולם. ומי יודע, כנראה רק אלוהים, אולי גם נזכה להיות גשר איתן של שלום בין עמים ואנשים שונים". ●

"עניין אהבת הארץ מאוד גדול וחזק אצלנו, וכמובן הציונות ואהבת המדינה. מהמופע הראשון שלנו ועד היום, בכל הופעה מוקדש שיר לחיילים האהובים שלנו. ערך נוסף שמאוד חשוב לנו הוא ערך הצניעות. אנחנו מתפללים שלעולם לא נשכח מהיכן באנו"

צילום: לירון מולדובן

סוּזי
דִים59 אם לשישה רחובות עורכת פטנטים ודוברת
ארגון 'מטות ערים'

התחלה// נולדה בלונדון שבאנגליה, אך כבר כתינוקת עברה עם משפחתה להתגורר באולבני, בירת מדינת ניו יורק. "באולבני היו שלוש משפחות יהודיות ברחוב שלנו. השכנים הנוצרים לא תלו כביסה בשבת ולא שטפו מכוניות שמא הדבר יפגע ברגשותינו, וכך נהגנו גם אנו בימי ראשון". בגיל תשע עלתה המשפחה ארצה והתמקמה בעיר רחובות. "כילדים התרגשנו לעלות לארץ, חשבתי שיהיו אוהלים במדבר כמו אצל אברהם אבינו. בנות הכיתה קיבלו אותי בזרועות פתוחות". בת יחידה בין שלושה בנים.

אבא// פרופ' לייאהרן סגל ז"ל. כשהיה בן 40, פרופ' פקריס, ראש הפקולטה למתמטיקה ומדעי המחשב במכון ויצמן, הודקן והזדקק ליורש. "הוא הזמין את אבי, מתמטיקאי יהודי אמריקני מוכר למדי, לבקר 'רק לשנה'. כשאבא הגיע למכון ויצמן, הסתבר שהכוונה לא באמת הייתה שיישאר רק שנה. השאר היסטוריה".

אמא// רות (89), עו"ד במקצועה. "גרה לידי עד היום ברוך ה'. לצערי יש חשש שהיא תגורש מהדירה שבבעלותה, כי כללי ההתחדשות העירונית מעודדים גירוש קשישים וניצולי שואה שכמותה, ובלבד שלא נצטרך חלילה לבנות ערים ישראליות במרחבים הריקים של יהודה ושומרון. לא ניתן לזה לקרות כמוכן - זה לא הגיוני ולא מכבד".

ספסל הלימודים// בית הספר היסודי תחכמוני ותיכון תד"ע רחובות. "לאחרונה קיימנו מפגש של בנות המחזור, הגיעו עשרות חברות, מאופקים ועד רמת הגולן. מעין עולם הבא".

הנוכח יישובים// את השירות הלאומי עשתה בתחום החינוך בקרני שומרון. "בניה ריין הי"ד היה אז תינוק בן שנה, אני זוכרת אותו בעגלה. ההורים של חנן בן ארי (שטרם נולד) היו לנו הורים מאמצים. נכחתי בטקס ייסוד היישוב יקיר, שנקרא אז קרנ"ש ד'. נשות קרני שומרון הביאו שלט: 'אחותנו את היי לאלפי רבבה'. נכחתי גם בטקס ייסוד העיר עמנואל, יחד עם נציגי הסוכנות ונכבדי הכפר ג'נסאפוט".

רק לקיץ// במקום להשתעמם בקייטנות, הוריה נהגו למצוא לילדיהם מקומות עבודה מעניינים במעבדות הפקולטה לחקלאות במכון ויצמן, וכן במשרד לעריכת פטנטים - "רק לקיץ". "כעבור כמעט ארבעים שנה, הקיץ טרם נגמר ועודני עורכת פטנטים בתעשיית ההייטק הביטחוני והאזרחי. מדובר בדרך כלל במפעלים עיתירי ידע וביזמים סדרתיים. במקצוע המרתק הזה תמיד קורה משהו חדש. העבודה דורשת מאוד, אך זה המצב בכל ענפי ההייטק. אף אחד לא מחלק משכורות הייטק בלי תמורה".

אזרחית מודאגת// כשהייתה בת שלוש, רבין עלה לשלטון. "לא דאגתי - רבין היה רמטכ"ל מלחמת ששת הימים. להפתעתי התברר שכאשר מנהיגי שמאל דיברו על החזרת שטחים, הם באמת התכוונו לזה. אני הנחתי שמדובר במנטרות שלא יכול להיות שמישהו עד כדי כך טיפש כדי לרצות לבצען ברצינות. שמעתי שתהיה הפגנה ברחובות, אולי כי רבין היה צפוי לבקר בעיר, והרגשתי שאני מוכרחה ללכת. פגשתי שם תושבים מודאגים רבים נוספים שנשפכו מבנייני המגורים. ראיתי מישהי מחזיקה שלט וילדיה הקטנים לצידה. הרגשתי צורך להחמיא לה על כך שהיא יוצאת

כמובן, להתחיל לעשות משהו. כל זה קרה רק בזכות הציבור, האיש הקטן. לא המנהיגים משפיעים על האיש הקטן - האיש הקטן משפיע על המנהיגים".

בפריים טיים// באותם ימים כתבים בכנסת שמו לב לתופעה מוזרה: בלשכות רבות יושבים ומכינים 'חומר לדוח מטות ערים', ולכתבים לא היה מושג מהו הדוח ומי הם מטות הערים. "יום אחד הופיעה כתבה בפריים טיים בערוץ 2 על דוח מטות ערים. עיתונאים צלצלו בלי הפסקה במשך שלושה ימים. שמתי את הטלפון בארון והלכתי לעבודה בלעדיו".

החצי השני// דוד ז"ל. למעשה, השניים הכירו כבר בכיתה א' בארצות הברית, "אבל הקב"ה דאג לכך שהוריו האקדמאים יעלו ארצה בדיוק לאותו מקום כמו הוריי האקדמאים. בעידודם של אחי הבכור, סבתא של בעלי והשומר של מכון ויצמן, התחתנו בגיל 22, מיד לאחר שבעלי, עתודאי בטכניון, סיים קורס קצינים. הוא ניהל פרויקטי-ענק בתחום הביטחון בחריצות אגדית. על הדרך, הכניס הון עתק לקופת המדינה".

האובדן// לפני כמעט שנתיים, דוד לקה בדום לב ונפטר בפתאומיות באמצע משחק

יצא שבשל הרב אבינר, אני דוברת מטות ערים באופן 'זמני' עד היום".

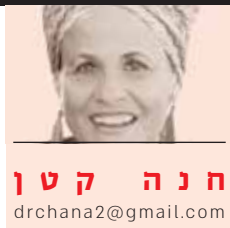
צלם בהיכל האקדמי// "בימי אוסלו העליזים, רבין היה אמור לנאום בפני חבר הנאמנים של מכון ויצמן. במעמד אריסטוקרטי זה, הרמתי שלט "RABIN'S PEACE = SUICIDE". מישהי רצה לחמותי, לבנה כסיד, וזעקה: 'שמעתי שזאת שהרימה את השלט היא בתו של פרופ' סגל - האומנם?' חמותי עדינת הנפש השיבה בקור רוח: 'היא בתו - וגם כלתי!'

דוח מטות ערים// בעקבות הגירוש מגוש קטיף, הוכן דוח מטות ערים הראשון לסיכום הישגי הח"כים בימין: על סקאלה מ־0 עד 14 עדכן הדוח אילו חברי כנסת הצביעו בעד ונגד ההתנתקות מגוש קטיף בשבע ההצבעות הקריטיות. "בתחילה רק חנן פורת ז"ל תמך ביוזמתנו ופרסם את דוח מטות ערים בעלון שלו. הוא היה חבר כנסת בעצמו וידע שחבר כנסת שלא יושבים לו על הזנב, לא עושה הרבה. אבל עם הזמן, שרים בכירים שיצאו לקושש קולות בשטח שמעו באוזניהם מהציבור: 'אנחנו מצביעים רק לפי דוח מטות ערים, מעשיך יקרבוך'. חברי הכנסת והשרים החלו להכין לנו רשימות של הישגיהם. לצורך כך הם היו צריכים,

למרות שהיא אמא לארבעה ילדים, והיא הופתעה: 'אני אמא לשבעה - שלושה מילדיי בבית'. לימים המשפחה הזו עברה לחברון".

דוברת// בהפגנה פגשה פעילים רבים נוספים שהסבירו שצריך להקים מטה. "אחד הפעילים, ד"ר משה פרץ, הסביר שיש גוף שנקרא מועצת יש"ע. מעולם לא שמעתי את החיבור 'יהודה ושומרון ועזה', ובוודאי לא ידעתי שיש שם מועצה. פעיל אחר, נתן ריינר, הודיע שצריך 'דובר'. לא שמעתי על מקצוע כזה מעולם. הוא שאל, רטורית, איך לדעתנו ידיעות מגיעות לעיתון. בכנות, לא היה לי מושג. ריינר הצביע עליי והכריז: את הדוברת! בהמשך, בעקבות פגישות בערים נוספות, התרחב תפקיד הדוברות לכלל מטות ערים.

פסק הלכה// כאמור, המחשבה המקורית הייתה ללכת להפגנה באופן חד-פעמי, אך דבר הוביל לדבר. "בכלל לא התכוונתי להיכנס לכל זה, לכן כתבתי לרב אבינר שיש צורך דחוף בפעילים עירוניים למען ארץ ישראל. הרב אבינר הרגיע אותי ואמר שאני לא מחויבת למטלות שקיבלתי על עצמי לאורך זמן. אם כן, הוא המשיך בדיפלומטיות, חשוב שלפני עזיבתך תמצאי אחרים שיקחו על עצמם כל מטלה ומטלה. הרמז הובן, וכך

חנה קטן
drchana2@gmail.com

בית נאמן - אבל היכן?

אורות חפצים והולכת להתקלח בבית השני. בסוכות היה לנו פס צר של בלטות ששימש כסוכה לכל המשפחה. החפצים שלנו היו ארוזים בארוזים שאוחסנו בעליית גג של משפחה צדיקה בנוף איילון ובמכולה במבוא חורון. הרגשתי אז בכל נימי נפשי מהי ציפייה לבניין הבית...

כל רחשי הדור שלנו סובבים סביב מוטיב הבית. בניית הבית הפרטי שהולך ומתפתל. שמירה על הבית הלאומי והפרטי. הסוגיות של הר הבית. ואנחנו בתקופת המעברים. עונת מעבר הדירות מתחילה, וזו תקופה מטלטלת שיש בה סיכונים בריאותיים עם מצבי סטריס עצומים. חשוב להצטייד מראש במכלי סבלנות ומצב רוח טוב.

האמת היא שמעבר הדירה הראשון במהלך חיינו הוא המעבר מרחם האם החם והבטוח לעולם הקר והמנוכר שבחוץ. בעליית ארצה בעצם נולדתי מחדש. זה היה המעבר שבו יצאתי לאוויר העולם כיהודייה של ארץ ישראל, ונשמת לראשונה נשימות ארוכות של אוויר דאריך ישראל. מאז עברתי דירה לא מעט פעמים - ממעון העולים ברמת אביב לבית המגורים שם, ובמהלך שנות נישואינו עברנו יותר מעשר פעמים - משיבת הר עציון לקיבוץ שעלבים ואחר כך לשיבת שעלבים, תחנת ביניים בנצרים תיבנה ותיכונן ומעבר לנוף איילון ולמבוא חורון, וזה לא סופי בכלל.

המטוטלת נוטה שמאלה. היום אנחנו מהרהרים בשאלה הקריטית האם מתוך המאגר שבנינו, נצליח לדלות זוג אחד לפחות שירצה לגור בסביבתנו בזקנתנו. התשובה לא ברורה, והסיבה דווקא כן. חינוכנו אותם לחיים של אידיאליזם, של נתינה, של הקרבה. ולכן במקום מגורינו הנוכחי, שהוא גם מקום שבו המחירים גבוהים מאוד עבור זוגות צעירים למרות שהוא שייך ליש"ע (ליט), ספק אם הם ימצאו את ייעודם ומקומם. כנראה שאנחנו נצטרך להתקרב אליהם.

כשנבתי הגדולה הודיעה לי שהם עוברים מהחצר היהודית הסמוכה לשער שכם שבה גרו שלוש שנים לגרעין תורני ברמת השרון - נדהמתי. לזה לא ציפיתי. גידלנו אותה באווירה הסטריילית של ישיבת שעלבים, והחתן גדל ביישוב עצמונה הסתהור והקדוש, וכמו שבעלי היה אומר תמיד "הפרחים הכי יפים גדלים בחממות"... אני, שגדלתי בשכונת נווה אביבים ברמת אביב, בין מסיבות סלוניות בלילות שבת בחלונות שממול להפגנות נגד בניית מקווה בשכונה, התקשיתי להשלים עם מגורים במקום חילוני כל כך, למרות שהבנתי את הרצון לגעת בנשמות. כבר 14 שנה הם נמצאים שם - שם הוא ביתם. ויש קהילה נפלאה, והם עוסקים במעש ובאמונה, בנתינה ובקבלה מהסובבים, בהארת פנים, בענווה. ונאים השכנים בעיניהם, גם אם היחס איננו תמיד הדדי.

נראה לי שהיום המטוטלת לקחה שמאלה מדי וקצת זונחת את נושא ההתיישבות, שלא פחות חשוב מהקמת גרעינים בערים. ואכן, רוב ילדינו גרים בישובי יהודה ושומרון - מבואות יריחו, תקוע, בית אל, קדומים, נריה, מגרון, ובן שלומד בבית אל ובן שגר בג'בל מוכבר.

אז איפה נגור כשנהיה גדולים? בינתיים לא החלטנו. הכול עוד פתוח, עוד לא מאוחר. נשאיר את בית הקבע לגיל מאה ועשרים... ●

הייתה תקופה שבה גם אני הרגשתי קצת כמו הומלסית. "גורשנו" מביתנו השכור כי מישו קנה את הבית, ונאלצנו לגור בשני בתים קטנטנים נפרדים. הייתי אורזת חפצים והולכת להתקלח בבית השני. החפצים שלנו היו ארוזים בארוזים שאוחסנו בעליית גג של משפחה צדיקה בנוף איילון ובמכולה במבוא חורון

שליחותו של שומר. איך תזהו סטודנט לרפואה? הוא עונד לצווארו בגאון את הסטטוסקופ, בדרך כלל בזווית מיוחדת, כדי שיעין לא תפספס את הוד מעלתו ואת סמל המעמד. עם השנים הצורך בהחצנת המעמד יורד והסטטוסקופ רק מבצבץ מכיס החלוק, שם כבודו מונח. כשענדתי על צווארי בפעם הראשונה את הסטטוסקופ, הסמל האלמותי למקצוע הכי מחוזר בעולם, הרגשתי פעימות לב מואצות. כמה אחריות מקופלת במעמד הזה. ואולי השליחות הזאת גדולה עליי?

אין עבודה שאין בה שליחות. גם השומר בבניין 'יד שרה', שהוא כל כך אדיב ומאיר פנים. בזכות פיקחותו וליבו הטוב, הוא עוזר לי למצוא פעם זוג משקפיים שהיו חשובים לי מאוד - אני הרי צריכה לראות את הנולד... העיקר הוא איפה מונח הלב. האם אדם יוצא לעבודת יומו בלב שמח וברצון להפוך את העולם למקום טוב יותר, או שהוא מרגיש שהוא רק צריך לשרוד ולחזור הביתה בשלום.

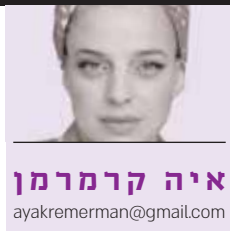
יש לי בן מהנדס, וברור לי שהוא הולך לבנות את בית המקדש. ובת שהיא רואת חשבון ומפרנסת בן תורה ומשפחה ברוכה ומוסיפה הרבה אור סביבה, בדוגמה אישית ובטוב ליבה ויושר הליכותיה. יש לי כלה שהיא מעצבת פנים וגם מעצבת פנים - קוסמטיקאית. היא למדה את שני התחומים עם נשמה, ויש דמיון ביניהם, למרות שהם נראים רחוקים מאוד זה מזה. הרי דירה נאה ואישה נאה מרחיבות דעתו של אדם.

תיקון של פצעי ילדות. והנה, יש מי שלקחה את המקצוע והפכה אותו לתיקון ענק של פצעי ילדות. מעצבת הפנים יעל גיטלמן השקיעה את כל מרצה וליבה בפרויקט עיצוב שכולו נתינה. היא גייסה תרומות, רתמה ספקים ועיצבה מחדש בניין בן ארבע קומות כדי לשכן בו עשרים הומלסים. כשעלו הוריה ארצה מרוסיה, אביה היה קרוב לגיל שישים ולא מצא את מקומו. הוא נאלץ לעבוד באבטחה בשכר מינימום, צבר חובות ובסופו של דבר איבד את הבית ונאלץ לגור ברחוב במשך חצי שנה, כשהוא ישן על ספסל ברעננה.

גיטלמן החליטה שיעיצוב של מקום מקלט לדיירי רחוב הוא חלק מהשליחות שלה. הבניין בן ארבע הקומות שבו התנדבה לעבוד הוא אחד מנכסי עמותת 'אכפת', שמשמש מעין בית ראשוני עבור עשרים וחמישה דרי רחוב. במבנה גם מועדון שממוקם בקומת המרתף, שהוא מעין סלון משותף לכולם, וכן מטבח וחדר.

היא עיצבה את חדר המועדון מחדש בעזרת פרקט מחמם על הרצפה וכיסאות חדשים. היא תלתה וילונות ארוכים, פרשה שטיחים נעימים והוסיפה פריטי אומנות. היא התקינה ליד כל מיטה מדף, ולמחרת שמה לב שמישהו הניח על המדף תמונה של הבת שלו. היא התקינה לוקרים כדי שהדיירים ירגישו שהחפצים האישיים שלהם בטוחים מפני גניבה. כמה חסד מקופל ביוזמה הזאת. מקימי מעפר דל.

מעבר הדירה הראשון. הייתה תקופה שבה גם אני הרגשתי קצת כמו הומלסית. זה היה ממש בסמיכות לגירוש מגוש קטיף. "גורשנו" מביתנו השכור כי מישו קנה את הבית, ונאלצנו לגור בשני בתים קטנטנים נפרדים במשך כעשרה חודשים. הייתי

איה קרמרמן
ayakremerman@gmail.com

מעבירה את שרביט הילודה

עם לא מעט דמעות פרידה, החלטתי שתקופת ההחלטות והלילות ללא שינה מאחוריי. כשאני עם הפנים לשידוכים ולנכדים, אני רוצה לתת לכן, נשים ואימהות צעירות, קצת צידה לדרך

הרחם. אתן בוחרות לעבור את האורסט הזה כי יש לכן חזון על איך אתן רוצות ששולחן השבת שלכן ייראה בעוד עשר שנים. על ההקרבה האין־סופית הזו, על הוויתור העצמי שלכן, על האומץ הנדרש שמאמין שהכול יהיה יותר מבסדר, אני מעריצה אתכן.

להקשיב פנימה

אימהות בדרך, אימהות טריות, אימהות שכמהותן להחזיק את היצור השמימי והמריח כמו גן עדן, שלוש עצות לי אליכן: קחו נשימה, זה עובר. אומנם לקח לזה 18 שנים לעבור, אבל אני מרגישה שאני מצליחה להשאיר את האף מעל המים. בן רגע מגיעה הישועה ופתאום תביני שאת לא צריכה יותר לחתל/לחטא/לנענע/להרים זאטוט צורח מרצפת הסופר/להכין מחית פירות/לנקות מחית פירות מהרצפה/לקנות סטוק ספוג הפלא לקשקושי קירות/להתכופף להרים צעצועים. יגיע רגע, גם אם צריך ממש לכווץ עיניים כדי לראות אותו ממרחק - שיהיה יותר קל.

הערה חשובה: קבלו הסתייגות. אני לפני פרק השידוכים, יש סיכוי שזה רק הופך ליותר קשה. אתן עומדות בפתח עולם שבו לכל אחד יהיה מה להגיד לכן. כל אדם, בעיקר אלו שלא שאלתם את דעתם, ירגיש צורך להעניק לכן את השקל תשעים של תובנותיו העילאיות. מראש תדעו שאיך שלא תהפכו את זה, אתן תצאו קירחות מכאן או מכאן. בחרתן ללדת בלי אפידורל? אי אלו רופאים למודי ניסיון ייכנסו לחדר הלידה ויגידו: "את לא תצליחי, חבל על הכאב". החלטת לקבל אפידורל בפתחה שתיים וחצי? מישוה יצקצק: "פספסתן את כל החוויה". אתן מיניקות? יופי. מיניקות מעל גיל שנה - "מה את, פרה?" אתן לא מיניקות - "את עצלנית". התינוק ישן איתך - "מה עם הזוגיות, שכחת אותה?" התינוק במנשא - "בדקת שהוא נושם?" את נשארת איתו בבית - "את לא ממצה את הפוטנציאל שבך". חזרת לעבוד - "אין לך רגשות אשם כשהמטפלת שולחת סרטון של הצעדים הראשונים?" החלטת לא לתת ממתקים - "הוא יגדל עם חסך". נסעת להתאוורר יומיים לבד, להתאושש - "את אמא מזניחה שלא מוכנה לוותר על החיים הטובים". זו רק ההתחלה. לכולם יהיה מה להגיד. לכולם. אף אחד לא יחסוך ממך את דעתו הנכונה. עצתי החשובה ביותר - תעיפו את כל העצות לפח. תקשיבו לעצמכן. התינוק הזה בבטן שלכן. ה' לא עשה פה טעות. אתן יודעות מה הכי טוב לו ולכן. תקשיבו פנימה. שם התשובה.

העצה האחרונה והחשובה ביותר: אנחנו האימהות, שרק רוצות שהבית יתנהל בהרמוניה משפחתית, שכל אחד יקבל את הטוב ביותר ושלא יהיו יותר מדי בגדים בסל הכביסה - במהות שלנו אנחנו ותרניות. והדבר הראשון שאנחנו מוותרות עליו זה עצמנו. תמיד יהיה מישוה חשוב מאיתנו שעלינו לטפל בו ולדאוג לו. אז לא. אל תוותרו על עצמכן. תדאגו שלאורך כל שנות ההריונות הנקה־החתלה אתן לא נעלמות. תוודאו שהצרכים שלכן לא נדחקים שוב ושוב לשולי סדר העדיפויות. תשמרו על עצמכן ותמיד תעשו משהו שמשמח, מגדיל ומעשיר אתכן. ולא בגלל שאתן עיקר הבית, לא בגלל שאמא עייפה היא אמא פחות טובה. פשוט בגלל שיום אחד תיזכרי בעצמך ותתהי - איפה היית ולמה נתתי לך להיעלם? ●

אלא אם כן יש לו יתברך תוכניות להפוך אותי לשרה אמנו, אני חושבת שבגיל 45 הגיעה העת להודות שמבחינתי עונת החיתולים והפליטות הסתיימה בהצלחה, עד בוא הנכדים. לקח לי הרבה זמן של התבוננות פנימית, והרבה יותר דמעות פרידה, כדי להבין שתם עידן בחיי. לא סתם עידן. העידן, בה"א הידיעה, מודגשת במרקר צהוב זוהר. מתוך צער הפרידה, אני מבינה ומשלימה עם העובדה שסיימתי להרגיש את ההרגשה הטובה של להפוך לאמא לעולל טרי, חם ומתוק מהתנור.

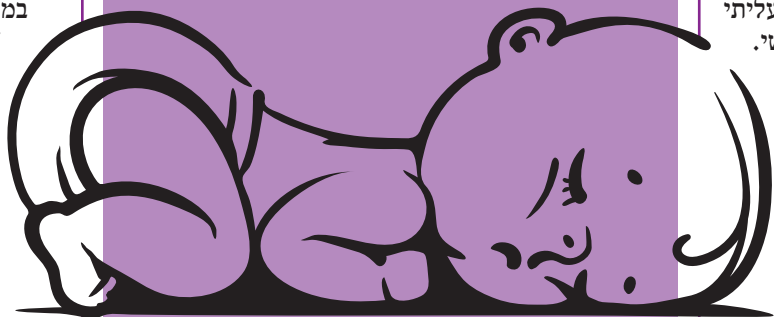
להיות כותל, כרית ומשענת

את המסע התחלתי בגיל 26, בלי לדעת לאן הוא יוביל. רצייתי תינוק, ביקשתי להיות אמא. בלי לדעת מה זה אומר. בלי להבין על אמת את גודל האחריות ואת כמות הדאגות, וגם לא את עוצמת האהבה. בלי לדעת כמה פעמים יקראו לי בשנייה שאסגור את הדלת לשירותים, יעירו אותי דקה אחרי שנרדמתי או יגמרו לי את כוס המים שביקשתי לשתות. לא תיארתי לי כמה מורט עצבים זה לחכות לתשובות משיבה גדולה, ולא צפיתי כמה התרגשות אחוש לקראת מופע הבלט של הבנות. להיות אמא זה להיות עולם ומלואו. זה להיות הכותל, הרוגע, הכרית, המשענת, אשת הסוד, הסוהרת, זו שמסירה את הכאב. זה אומר גם להבין שלא הכול בשליטתי, העולם לא סובב למרותי. גם לא ילדיי. זה לדעת שידי קצרה לעיתים מלהושיע, מלתת להם את רצונם. לא תמיד אוכל להשיל מהם ניסיונות ובוודאי לא לתקן עבורם כישלונות.

המסע שלי החל לפני קצת יותר מ־19 שנים. כמעט כמו אתמול, בישרתי לבעלי שהוא עומד להיות אבא. מאותו רגע עברנו יחד חיים שלמים מלאי טלטלות, ריגושים, סרטונים מגלגלים מצחוק ונענוע בשעות לא שעות. חמש פעמים נוספות זכיתי לבשר לו את הבשורה המשמחת ביותר בעולם. העליתי והשלתי עשרות קילוגרמים. אני למעשה אקורדיון אנושי. הנקתי במשך 13 שנים נטו. חסרות לי אלפי שעות שינה. אבל מעל הכול, אין דבר מופלא יותר בעיניי מהרגע שבו מניחים עליי את התינוק הטרי ואני מגלה שהוא מורכב מחלקי פנים של האחים והאחיות שלו. בשביל הרגע הזה שווים תשעת חודשי המאבק. זה הרגע הכי קרוב לה' יתברך שקיים במציאות. זה היה גם הרגע שבו הבנתי לראשונה שיש בורא לעולם. קסם. מהקסם הזה קשה להיפרד.

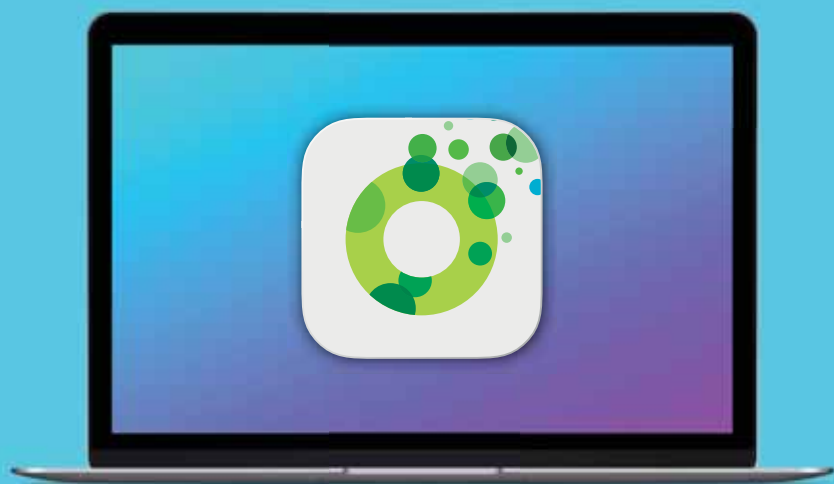
אבל לאחרונה אני מסתכלת על נשים בהיריון והרחם פחות זועק את זעקת ה"אני רוצה עוד אחד" שלו. לאחרונה אני מסתכלת על נשים הריוניות מדדות בעייפות בגינה ואני חושבת איזה אמיצות הן. ממני כבר אזל האומץ הנדרש כדי לעבור את המסע המופלא הזה שוב. הגיעה העת שאעביר את שרביט הילודה לצעירות והרעננות ממני. נשים יקרות, אימהות מופלאות.

כשאני מסתכלת עליכן, אני בהודיה עצומה שזכיתי לעבור את התקופה הזו ללא תקלות יוצאות דופן. שזכיתי לעבור לידות בריאות. למרות שמיליוני נשים עוברות את אותו תהליך בכל העולם, כל היריון הוא נס. כל לידה שמסתיימת באמא בריאה שמחזיקה תינוק בריא, זה פלא הבריאה. אתן בוחרות להיות מאוחדות תודעתית, פיזית ורגשית עם הפלא הזה. על אף הקושי. למרות הרגליים שמתנפחות באמצע הקיץ. חרף כאבי התכווצות

**התינוק במנשא - "בדקת שהוא נושם?"
את נשארת איתו בבית - "את לא ממצה
את הפוטנציאל שבך". חזרת לעבוד
- "אין לך רגשות אשם כשהמטפלת
שולחת סרטון של הצעדים
הראשונים?" החלטת לא לתת ממתקים
- "הוא יגדל עם חסך". זו רק ההתחלה.
לכולם יהיה מה להגיד. אף אחד לא
יחסוך ממך את דעתו הנכונה**

אנחנו נגן עליהם ברשת

אתם תגנו על הילדים בשמש

שומרים על הילדים בחופש הגדול עם אפליקציית רימון מובייל!

במהלך החופש הגדול, מבלי הילדים שעזבו מול המסכים ונותרים חשופים לסכנות ולתכנים פוגעניים. מה עושים? מתקינים עוד היום את אפליקציית רימון על המחשבים, הטאבלטים והטלפונים הניידים. כך מורידים עוד דאגה מהלב ומבטיחים שיהיה לכולנו חופש שקט ובטוח, בבית ומחוצה לו.

*בכפוף לתנאי הסכם ההתקשרות הרלוונטי. אינטרנט רימון 2009 ח.פ 514256437